

Underbilag 4.

De Kællerste Aandsvageanstalter.

Det om Anstaltens Udbidelse og delvise Flytning nedsatte Folketingsudvalg har, ifølge det høje Ministeriums Skrivelse af 25de dennes, ønsket Oplysning om, hvilken Betydning Udgang til Strandbade vil have for det paatænkte nye Anstalts-Anlæg.

I den Anledning tillader man sig at meddele følgende: Naar Direktionen i Programmet for det søgte Anstalts-Areal har sat direkte Udgang til Strand som en vel ikke ufravigelig, men dog meget ønskelig Betingelse, skyldes dette ikke blot Hensynet til Strandbadene, men i lige saa høj Grad Hensynet til Strandluften.

For ca. 400 af de 500 aandsvage, som Anstalten vil komme til at huse, og for de ca. 100 Funktionærer vil Strandbadene om Sommeren, som almindelig Kællighedsforanstaltning, kunne afløse Vinterens varme Kar- eller Douchebade, en saavel i sanitær som økonomisk Retning heldig Ordning. Regemlig Svagbed, Samhed og lignende vil hindre de resterende ca. 100 aandsvage fra at benytte Strandbadet.

Den store Mængde aandsvage, der lider af Skrofulose, begyndende Tuberkulose eller almindelig Ernæringshvækkelse, vil sikkert gennem Strandbadet og Strandluften kunne vente væsentlig Bedring, i mange Tilfælde Helbredelse for disse Lidelser, der ikke blot hemmede den aandelige Udvikling, men ogsaa i høj Grad paavirkede Anstaltsdriften ved de forøgede Krav til Sygepleje og medikamentel Behandling.

Den energiske Kamp, som Samfundet i de senere Aar har rejst for Bekæmpelsen af Skrofulosen og Tuberkulosen, blandt andet ved Oprettelsen af Kysthospitaller og Kystsanatorier, kan Aandsvage-Anstalterne, hvis Befolkning fremfor nogen hærges af disse snigende Sygdomme, ikke betragte som sig uvedkommende.

De af Aandsvage-Anstalterne i England oprettede og af Blinde-Instituttet i Danmark tilstræbte Kystfilialer maa være en yderligere Advarsel herimod.

Naar der ved Anstaltens Flytning aabnes Mulighed for at skaffe disses Befolkning det Gode, som Strandens Nærhed giver, vilde det derfor være ganske urigtigt at vælge et Areal uden Udgang til Strand.

Blandt de Direktionen tilbødte Ejendomme fandtes en (Eltangaard), som med Hensyn til Arealets Bestaffenhed, Bygninger, Afstand fra Station og By, rige Kildevæld fyldestgjorde alle de stillede Krav. Naar man desuagtet har ladet den ude af Betragtning, skyldes dette udelukkende den for store Afstand til Strand, der faktisk for Anstalten vilde gøre dennes Betydning illusorisk. Direktionens Forhold til denne Ejendom vil saaledes tilstrækkelig belyste dens Standpunkt til Strandspørgsmaalet.

Den 27de Februar 1898.

Chr. Keller.

Ch. Gandrup.

Frederik Grünfeld.

Til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.